

South Asia Regional Tobacco Control Leadership Program

“Enhancing Tobacco Control Leadership and Policy Implementation”

19 to 25 June, 2016, Mingalar Thiri Hotel, Nay Pyi Taw, Myanmar

တောင်အာရှဒေသဆိုင်ရာ ဆေးလိပ်နှင့်ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်းထိန်းချုပ်ရန်

စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး လေ့ကျင့်ဆွေးနွေးပွဲ

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး၏ အဖွင့်မိန့်ခွန်း

၂၀၁၆-ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၂၀) ရက်

မင်္ဂလာသီရိဟိုတယ်၊ နေပြည်တော်

အားလုံးမင်္ဂလာပါ

ယနေ့ကျင်းပတဲ့ တောင်အာရှဒေသဆိုင်ရာ ဆေးလိပ်နှင့်ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်းထိန်းချုပ်ရန် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးလေ့ကျင့်ဆွေးနွေးပွဲသို့ ကြွရောက်လာ ကြတဲ့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန ကအမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး များ၊ နှီးနွယ်ဝန်ကြီးဌာနအသီးသီးက တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health (JHBSPH), The International Union against Tuberculosis and Lung Disease (The Union), South East Asian Tobacco Control Alliance (SEATCA)မှ ပညာရှင်များ၊ မြန်မာ၊ လာအို၊ တီမောလက်စတေး၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ နီပေါနိုင်ငံတို့မှ သင်တန်းသားများ၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဖောင်ဒေးရှင်းမှ ဥက္ကဋ္ဌနှင့်အဖွဲ့ဝင်များ၊ မီဒီယာ အသီးသီးမှ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဖိတ်ကြားထားတဲ့ ဧည့်ပရိတ်သတ်အပေါင်းတို့ စိတ်၏ချမ်းသာ ခြင်း၊ ကိုယ်၏ကျန်းမာခြင်းများနဲ့ပြည့်ဝကြပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းရင်း နှုတ်ခွန်း ဆက်ပါတယ်။

ယနေ့ကမ္ဘာမှာ နှလုံးသွေးကြောရောဂါ၊ ကင်ဆာရောဂါ၊ ဆီးချိုသွေးချို ရောဂါ၊ နာတာရှည် အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါများအဓိက ပါဝင်တဲ့ မကူးစက်

တတ်တဲ့ရောဂါများ(Non-communicable diseases) ကြောင့် နှစ်စဉ် လူဦးရေ ၃၆ သန်းကျော် သေဆုံးနေကြရပါတယ်။ အဲဒီလို သေဆုံးကြတဲ့သူတွေ ထဲက (၁၄) သန်းဟာ အသက် ၃၀ မှ ၆၀ အကြား လူများ၊ တနည်းအားဖြင့် အရွယ်မတိုင်မီ သေဆုံးကြသူများ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဆန်းစစ်ကြည့်ခဲ့ရင် အခုလို အရွယ်မတိုင်မီ သေကြ ပျက်စီးကြသူများရဲ့ (၈၆%) ဟာ ဝင်ငွေနည်းပါးကြတဲ့နိုင်ငံများက လူများဖြစ်ကြကြောင်း တွေ့ရှိကြရပါတယ်။ အခုလို သေဆုံးမှု ကြီးမားစွာ ဖြစ်ပေါ်စေတဲ့ မကူးစက်တတ်တဲ့ရောဂါများကို ဖြစ်ပွားစေတဲ့ အကြောင်းအရင်းများဟာ ကာကွယ်တားဆီးလို့ရတဲ့ အကြောင်းအရင်းများ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ကြိုတင်ကာကွယ်ပြုပြင်လို့ရတဲ့ ရောဂါဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အကြောင်းအရင်းများ (Preventable/Avoidable Risk Factors) ကတော့ ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်းသုံးစွဲမှု၊ ကျန်းမာရေးနဲ့မညီညွတ်တဲ့ အစားအသောက်တွေ စားသောက်မှု၊ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှုနည်းပါးမှုနဲ့ အန္တရာယ်ဖြစ်စေ နိုင်တဲ့အထိ အရက်သေစာသောက်သုံးမှုတို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။

အဲဒီအကြောင်းရင်းခံ (၄) ခုထဲက အဓိကဖြစ်တဲ့ ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီး သုံးစွဲမှု တစ်ခုတည်းကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်မှာ နှစ်စဉ်လူဦးရေ (၆) သန်း သေဆုံး နေကြရပါတယ်။ သေဆုံးသူ (၁၀) ဦးရှိတိုင်း (၁) ဦး (တစ်နည်းအားဖြင့် လူဦးရေ (၆) သိန်းဟာ ကိုယ်တိုင်ဆေးလိပ်/ဆေးရွက်ကြီးသုံးစွဲသူ မဟုတ်ပါပဲနဲ့ တစ်ခြားသူ သောက်သုံးတဲ့ ဆေးလိပ်ငွေ့ (Secondhand smoke) ကြောင့် သေနေကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ဝမ်းနည်းဖို့ ကောင်းတာက တစ်ဆင့်ခံ ဆေးလိပ် ငွေ့ကြောင့် သေဆုံးတဲ့ (၆) သိန်းရဲ့ (၇၅ %) ဟာ အမျိုးသမီးများနဲ့ ကလေးသူငယ်များ တနည်းအားဖြင့် ဆေးလိပ်သောက်တဲ့ တစ်ပါးသူ ကြောင့် သေဆုံးကြရတဲ့ အပြစ်ကင်းစင်သူများ ဖြစ်နေကြတာကို စစ်တမ်းများအရ တွေ့နေရခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းဟာ မြန်မာနိုင်ငံ အပါအဝင် အရှေ့တောင်အာရှ နိုင်ငံများရှိ ၂၄၆ သန်းသော ဆေးလိပ်သောက် သူများနဲ့ သန်း ၂၉၀

သော ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်းပါဝင်သော ကွမ်းယာ သုံးစွဲသူတွေအတွက် စိန်ခေါ်မှု တစ်ရပ်ဖြစ်နေပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အခြေအနေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင်လည်း ၂၀၁၄ ခုနှစ် မကူးစက်တတ် တဲ့ ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှု အကြောင်းရင်း (Risk Factors for NCDs 2014) ဆန်းစစ်ချက်အရ ဆေးလိပ်သောက်သုံးမှုဟာ အမျိုးသားများမှာ ၄၃.၈%၊ အမျိုးသမီး များမှာ ၈.၄% ရှိပြီးတော့ ဆေးရွက်ကြီးပါဝင်တဲ့ ကွမ်းယာစားသုံးမှုနှုန်းက အမျိုးသား များမှာ ၆၂.၂ % နဲ့ အမျိုးသမီးများမှာ ၂၄.၁% ရှိနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ အထူး သဖြင့် အသက် (၁၅) နှစ်အောက် လူငယ်များအကြား ဆေးရွက်ကြီးပါတဲ့ ကွမ်းယာ စားသုံးမှု (Smokeless Tobacco Consumption prevalence in < 15 years) ဟာ ၂၀၀၁ နဲ့ ၂၀၁၁ စစ်တမ်းများ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရင် သုံးဆမြင့်တက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်း သုံးစွဲမှု အန္တရာယ်ကြီးမားနေပါကြောင်း သုံးသပ်ရပါတယ်။

အခုလို လူတစ်ဦးချင်းကိုသာမက မိသားစု၊ နိုင်ငံတော်အဆင့်အထိပါ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုစီးပွားရေးကို ထိခိုက်စေတဲ့ ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်းသုံးစွဲမှု ထိန်းချုပ် နိုင်ရေးအတွက် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီး ထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းသဘောတူ စာချုပ် World Health Organization- Framework Convention on Tobacco Control ကို ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ မေလမှာ ကျင်းပတဲ့ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးညီလာခံမှာ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း လက်ခံ သဘောတူခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီသဘောတူစာချုပ်ဟာ Demand Reduction နဲ့ Supply Reduction နှစ်ခုလုံးကို ထိန်းချုပ်နိုင်ဖို့ စီမံဆောင်ရွက်ရေးဆွဲထားတဲ့ စာချုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံအနေနဲ့ WHO- FCTC ကို ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှာ (၁၁) နိုင်ငံမြောက်အဖြစ် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပြီး ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်းသုံးစွဲမှု ထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတွေကို အစဉ်တစိုက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ မေလမှာ ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီး သောက်သုံးမှု ထိန်းချုပ်ရေးဥပဒေ (The Control of

Smoking and Consumption of Tobacco Product Law) ကို ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဆေးလိပ်သောက်ခွင့်မရှိတဲ့နေရာနဲ့ ဆေးလိပ်သောက်ခွင့်ရှိသော သီးသန့်နေရာ များနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာတန်းတွေ၊ အမှတ်အသားတွေကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ဖို့ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ မတ်လမှာ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အမိန့်ကြော်ငြာစာကို ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ပါတယ်။

ထို့အတူပဲ WHO-FCTC နဲ့အညီ ကျန်းမာရေး အန္တရာယ် ရုပ်ပုံကားချပ်တွေ (Pictorial Health Warning) ထည့်သွင်းရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ “ဆေးလိပ်ထုပ်တွင် သတိပေးရုပ်ပုံနဲ့ စာသားများ ပုံနှိပ် ဖော်ပြခြင်း ဆိုင်ရာအမိန့်”ကို ဒီနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှာ ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အမိန့်ကြော်ငြာစာအနေနဲ့ ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ပါ တယ်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ မေလ (၁၉) ရက်နေ့မှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံးက မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်း ကွမ်းစားသုံးခြင်းနှင့် စည်းကမ်းမဲ့ ကွမ်းတံတွေးထွေးမှုများ ကျဆင်းပပျောက်ရေး ကိစ္စကို အရေးတယူပြုပြီး စီမံဆောင်ရွက်ကြဖို့ လမ်းညွှန်ထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

အများသိကြတဲ့အတိုင်း (၉၉.၉ %) သော ကွမ်းစားသူများဟာ ကွမ်းယာမှာ ဆေးရွက်ကြီး နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်းမျိုးစုံ စားသုံးကြတဲ့အတွက် ပါးစပ်ကင်ဆာ၊ ပါးစောင် ကင်ဆာ၊ သွားဖုံးကင်ဆာ၊ လည်ချောင်းကင်ဆာနဲ့ လျှာကင်ဆာများကို ဖြစ်ပွားစေတဲ့ အတွက် ကွမ်းစားသုံးမှု ကျဆင်းပပျောက်ရေး ဆောင်ရွက်တာဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလမ်းညွှန်ချက်အတွင်းမှာ ကွမ်းစားသုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားစေနိုင်သည့် ရောဂါများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြည်သူများအား မီဒီယာများမှတစ်ဆင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးဖို့၊ နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းရှိ ဌာနဆိုင်ရာရုံး၊ ကျောင်းအဖွဲ့အစည်းတွေမှာ ဝန်ထမ်းများအား တာဝန်ချိန်အတွင်းကွမ်းစားသုံးမှု မရှိစေဖို့နဲ့ ဌာနဆိုင်ရာ အဆောက်အဦနဲ့ ပရဝုဏ်အတွင်းမှာ ကွမ်းအရောင်းဆိုင်တွေ မရှိစေဖို့အတွက် စည်းကမ်း သတ်မှတ်ပြီး ထိထိရောက်ရောက် အပြစ်ပေးအရေးယူခြင်းဖြင့် စံနမူနာပြု ဖြစ်စေရေး ဆောင်ရွက်ဖို့တွေ ပါဝင်နေတာကို သုံးသပ်ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကွမ်းစားသုံးမှု လျော့နည်းပပျောက်ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရရဲ့ ထိရောက်တဲ့ ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုကို ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့မြင်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ နိုင်ငံအသီးသီးမှာ ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်း သုံးစွဲမှုနဲ့ ဆက်စပ်နေတဲ့ ရောဂါဘယတွေ ကင်းဝေးပျောက်စေဖို့ဆိုရင်၊ ဒီစာချုပ်ပါ သဘောတရားတွေ၊ လမ်းညွှန်ချက် Guidelines ကို ကျေကျေ ညက်ညက် နားလည် သဘောပေါက်စေဖို့ လိုအပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအတွက် ယနေ့ကစလို့ ဇွန်လ (၂၅) ရက်နေ့တိုင် ကျင်းပတဲ့ ဒေသဆိုင်ရာ ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်းထိန်းချုပ်ရန် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး လေ့ကျင့် ဆွေးနွေးပွဲကို တက်ရောက်လာကြတဲ့ သင်တန်းသားများ အနေနဲ့ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ အသီးသီးအလိုက် ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီး သုံးစွဲမှု ထိန်းချုပ်ရေး ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အတွေ့အကြုံတွေ၊ ရင်ဆိုင်ရတဲ့ ပြဿနာတွေ၊ အခက်အခဲ တွေ၊ ဆေးလိပ်စီးကရက် ကုမ္ပဏီများရဲ့ တုန့်ပြန်မှုကို ကျော်လွှားဖြေရှင်းရမှုတွေ၊ ထိန်းချုပ်မှုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ကြရာမှာ ပြည်တွင်းပြည်ပပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေရဲ့ အရေးကြီးပုံနဲ့ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်တွေ ထိန်းချုပ်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် ဦးဆောင်မှု အရည်အသွေးနဲ့ စိန်ခေါ်ချက်များ၊ ထိန်းချုပ်ရေး ရှေ့လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ စတာတွေကို အခုကျင်းပမယ့် ရက်သတ္တ တစ်ပတ်ကြာ စွမ်းရည် မြှင့်တင်ရေး လေ့ကျင့်ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပြည်တွင်းပြည်ပက ကျွမ်းကျင်ပညာ ရှင်များက ပို့ချမှုများကို ခံယူဆွေးနွေးကြခြင်း အားဖြင့် မိမိတို့ရဲ့ ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်း ထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ ဦးဆောင်မှု (Leadership) အခန်း ကဏ္ဍကို တိုးမြှင့်နိုင်တော့ကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထို့အတူ တက်ရောက်လာကြတဲ့ နိုင်ငံအသီးသီးက သင်တန်းများအနေနဲ့လည်း တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်းသုံးစွဲမှု ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်း အတွေ့ အကြုံတွေကို ဖလှယ်ပြီး အောင်မြင်မှုအတွက် သင်ခန်းစာတွေ ထုတ်နှုတ်ရယူ နိုင်ကြပါလိမ့် မယ်။

လေ့ကျင့်ဆွေးနွေးပွဲရဲ့ နောက်ဆုံးနေ့ဖြစ်တဲ့ ဇွန်လ (၂၅) ရက်နေ့၊ ညနေပိုင်းမှာ အဆင့်မြင့်မူဝါဒဆိုင်ရာ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်နဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်က ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ ဥပဒေရေးရာ၊ အမျိုးသမီးနဲ့ ကလေးသူငယ်များ အခွင့်အရေး များနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ ကော်မရှင်၊ ကော်မတီပင် လွှတ်တော်အမတ်များကို ဖိတ်ကြားပြီး

ဆွေးနွေးကြမယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။ ဒီလိုဥပဒေပြုမဏ္ဍိုင်ကို တာဝန်ယူနေကြတဲ့ လွှတ်တော်အသီးသီးက အမတ်များကိုပါ ဖိတ်ကြားပြီး နှီးနှောဖလှယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်း ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုထိရောက် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြလိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့-

သင်တန်းသားများဟာ ဒီသင်တန်းက ရရှိလာတဲ့ ပို့ချမှုများ၊ သဘောတရား များ၊ နည်းလမ်းများ၊ အတွေ့အကြုံများကို အခြေခံပြီး ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်း ထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒချမှတ်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ ပြည်တွင်းပြည်ပက ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်းထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအကြား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း (Communication/ Networking) ဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်များ တိုးမြှင့်လာကြပါစေ၊ ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်းထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများ (Best Practice) များကို အပြည့်အဝ အသုံးပြုနိုင်ကြပါစေ၊ နိုင်ငံအသီးသီးအလိုက် ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်းသုံးစွဲမှု လျော့နည်းကျဆင်းစေရေး၊ ဆေးလိပ်/ဆေးရွက်ကြီးသုံးစွဲမှုနဲ့ ဆက်နွှယ်နေတဲ့ရောဂါများ ဖြစ်ပွားသေဆုံးမှုများ ကျဆင်းရေးအတွက် အထိရောက်ဆုံး ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ကြခြင်းအားဖြင့် မိမိနိုင်ငံရဲ့ ကျန်းမာရေးမြင့်မား တိုးတက်ရေးကို ရှေးရှုဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေလို့ ဆုတောင်းရင်း နိဂုံးချုပ်လိုက်ပါတယ်။

နိုင်ငံခြားသားများလည်း အများကြီးပါတဲ့အတွက် English လိုအကျဉ်းချုပ်ပြီး ဆက်လက်ပြောကြားလိုပါတယ်။

- Dear participants,
- We highly appreciate that South Asia Regional Tobacco Control Leadership workshop is being conducted in Nay Pyi Taw collaboration with
- Union Against Tuberculosis and Lung Diseases (the UNION)

- Institute for Global Tobacco Control, Johns Hopkins Bloomberg school of Public Health
- and the People's Health Foundation, Myanmar
- I noted that the topics covered a wide spectrum of areas starting from hazards of tobacco use and strategies for reducing them to leadership challenges and leadership action plan. The topic or items selected are very pertinent and important at this point in time.
- I would like to urge the participants to get the most out of it from the workshop by way of having interactive discussions and sharing your viewpoints and experiences in the context of your respective countries' scenario.
- In fact, the workshop will set the stage for furthering the process and progress of tobacco control with the final objective of reducing the incidence of NCD in the region.
- In order to achieve our objectives, the workshop should not be a one time affair or end in itself but it should be the strong start for shaping our effective strategies, interventions from all fronts in our fight against the worldwide problem of tobacco use.
- I have noticed that a series of panel, discussions and group exercises are in the workshop agenda. These would expose really important challenges and issues as well as solutions. This is the beauty of this particular workshop or program.
- I am sure that this workshop will lead to evolvement of a good network of professionals leading to exchange of information and experiences among the professionals in South Asia countries.
- As we all are aware, NCD is a fast emerging entity with many challenges to overcome it.

- I am confident that with your collective thinking, collective approach and collective involvement of all sectors, disciplines, stakeholders, this workshop will be very fruitful.

However, one thing we have to keep in mind is that we all need to be vigilant and resilient to the "external determining factors" many of which are beyond MOHS control.

- I wish you a very productive workshop.
- THANK YOU
- အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။